

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych
ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu
Edukacja dla bezpieczeństwa.
Liceum ogólnokształcące.

Cele kształcenia

Ogólne cele kształcenia:

- I. Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa.
- II. Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych).
- III. Kształtowanie umiejętności z zakresu podstaw pierwszej pomocy.
- IV. Kształtowanie postaw obronnych.

Szczegółowe cele kształcenia:

- wyposażenie uczniów w podstawową wiedzę i umiejętności związane z bezpieczeństwem państwa, zależnym od sytuacji geopolitycznej, gospodarczej oraz aktywności na arenie międzynarodowej;
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego działania w sytuacji zagrożenia oraz do działań zapobiegawczych;
- przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym możliwej w określonych warunkach pierwszej pomocy;
- kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu;
- rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych.

Formy i metody sprawdzania wiedzy:

- Praca bieżąca na lekcji: praca indywidualna, praca w grupach, w parach, udział w dyskusji, itp.
- Projekty: udział w pracy projektowej, jednoosobowej lub w grupach.
- Kartkówki, testy, (w formie pisemnej lub elektronicznej) sprawdzające wiedzę z następujących treści: I pomoc, Bezpieczeństwo Państwa, Postępowanie w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń.
- Ćwiczenia praktyczne: strzelectwo, musztra, pozycja boczna, RKO, postępowanie praktyczne w sytuacjach nagłych: padaczka, udar, zawał, krwotok, strzelectwo.
- Odpowiedzi ustne

Lp.	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
1. Bezpieczeństwo Państwa.	Identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje im właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i bezpieczeństwa całego państwa.	Omawia zadania, struktury organizacyjne oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny. Wymienia nazwy formacji mundurowych układu pozamilitarnego państwa oraz wyjaśnia rolę i zadania tych służb w systemie bezpieczeństwa państwa.	Omawia podstawowe zasady zarządzania kryzysowego, wyjaśnia znaczenie pojęć siatki bezpieczeństwa i infrastruktury krytycznej. Stosując właściwą terminologię, dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne).	Wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy, zna procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia, wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy i wie, jaka powinna być na nie właściwa reakcja. Analizuje cyberzagrożenia, w wymiarze cywilnym i potrafi je rozpoznać oraz zna procedury postępowania w przypadku ich wystąpienia.	Planuje oraz dowodzi klasą podczas ćwiczeń porządkowo dyscyplinujących, przygotowujących do pracy w służbach mundurowych.
II. Przygotowanie do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń. 1. Ochrona ludności i obrona cywilna.	Wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego. Opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami	Wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego. Identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony dóbr kultury. Omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z	Wymienia i charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: OSP, GOPR, TOPR, WOPR. Rozpoznaje zagrożenia i ich źródła; opisuje zasady postępowania podczas pożaru, wypadku komunikacyjnego, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej,	Charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy, wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, komputer).	Czynnie uczestniczy w służbach ratujących zdrowie i życie. Wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia.

	uprzywilejowania. przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych.	terenów zagrożonych. Wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność.	wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżycy.		
2. Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki.	Wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania. Rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach.	Omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę oraz wie, jakie materiały można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry. Wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami.	Potrafi omówić sposób użycia indywidualnego pakietu przeciwichemicznego, a także indywidualnego pakietu radioochronnego.	Wyjaśnia znaczenie pojęć odkażania, dezaktywacji, dezynfekcji, deratyzacji. Wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne.	
3. Ostrzeganie ludności o zagrożeniach, alarmowanie.	Rozpoznaje sygnał alarmowy.	Charakteryzuje zasady zachowania się ludności oraz zna miejsca ukrycia się po ogłoszeniu alarmu.	Omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych. Wskazuje drogi ewakuacji w szkole.	Potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach.	Potrafi przeprowadzić próbną ewakuację w klasie.
III. Podstawy I pomocy. 1. Wiadomości podstawowe z I pomocy.	Opisuje rolę układu oddychania, układu krążenia i układu nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania	Podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy; wymienia działania wchodzące w zakres	Opisuje znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz	Wymienia oraz prezentuje zasady bezpiecznego postępowania na miejscu zdarzenia. Prawidłowo wzywa pomoc	Czynnie uczestniczy w organizacjach niosących pomoc potrzebującym, ratuje w sposób pośredni lub bezpośredni

	a organizmu; rozumie, jakie są następstwa zaburzeń czynności tych układów. Wymienia nr. Telefonów do służb ratunkowych.	pierwszej pomocy. Wymienia stany zagrożenia życia.	przedstawia jego rolę. Opisuje sytuacje prowadzące do pogorszenia stanu poszkodowanego.	w ćwiczeniach symulowanych.	zdrowie i życie.
2. Poszkodowany nieprzytomny.	Wymienia objawy utraty przytomności.	Ocenia przytomność, oddech poszkodowanego.	Dbą o komfort termiczny poszkodowanego.	Układa w pozycji bocznej bezpiecznej.	
3. Resuscytacja oddechowo-kръżeniowa.	Wyjaśnia pojęcie nagłego zatrzymania kръżenia i wymienia jego oznaki.	Podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania kръżenia.	Opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych. Wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości.	Prawidłowo wykonuje RKO na fantomach dorosłego, dziecka oraz niemowlaka. Wykorzystuje do tego AED.	
4. Zadławienia.	Wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia, Wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.	Omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia,		Wykonuje rękoczynny ratunkowy w przypadku zadławienia u dorosłych, dzieci oraz na niemowlaku.	
5. Urazy kostne.	Wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu. Wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa.	Opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn. Wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny.	Stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasady Potta) Opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa.	W sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji, wykorzystuje dostępny sprzęt do unieruchomienia złamanej kończyny, Wraz z grupą transportuje	

				osobę poszkodowaną w pozycji zastanej lub zmiennej.	
6. Oparzenia.	Wyjaśnia pojęcie oparzenia, wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń.	Omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego.	Demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia.	Wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem małych dzieci i środowiska domowego.	
7. Wstrząs.		Zna najważniejsze przyczyny wstrząsu, wymienia zagrożenia z niego wynikające.		Stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego (ułożenie, ochrona przed wychłodzeniem, wsparcie psychiczne poszkodowanego).	
8. Podtopienia.	Opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia, wyjaśnia zagrożenia związane z wodą.	Wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem.	Wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach.	Wykonuje symulowaną akcję ratunkową z użyciem zamiennego sprzętu ratunkowego.	
9. Zatrucia.	Wymienia rodzaje zatruc.	Wzywa pomoc do osoby zatrutej.	Opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla, gazami toksycznymi.	Omawia zatrucie tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi; wymienia ich objawy, W sytuacji symulowanej podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie.	

10. Krwotoki.	Wymienia definicję masywnego krwotoku.	Wymienia zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”).		Stosuje stażę taktyczną, wykonuje tamowanie krwotoku za pomocą opaski improwizowanej , Wykonuje tamowanie krwotoku przy użyciu opatrunku uciskowego, potrafi zatamować krwotok z trudno dostępnych miejsc: pachy, pachwiny, szyi,	
11. Stany nagłe. Padaczka, udar, zawał, cukrzyca.		Opisuje objawy stanów nagłych, w tym nagłego spadku poziomu cukru.	Opisuje patomechanizm prowadzący do wystąpienia stanów nagłych.	Rozpoznaje stany nagłe, wzywa pomoc, udziela I pomocy.	
III. Edukacja obronna. 1. Reagowanie w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi.	Wymienia ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia oraz wpływem czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania.	Potrafi wyjaśnić zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania.	Opisuje środki podręczne do zwiększenia szans przetrwania i opisuje sytuacje jak je wykorzystywać.	Zna możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym.	
2. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym.	Wymienia podstawowe zasady bezpieczeństwa w sieci.		Potrafi określić podział ról w czasie współdziałania układu militarnego z podmiotami układu pozamilitarnego . Potrafi odbierać ze zrozumieniem, tworzyć i	Wymienia i rozumie wybrane definicje cyberbezpieczeństwa zawarte w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703 oraz z	

			przedstawiać złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa.	2024 r. poz. 834) oraz dokumentach NATO;	
3. Szkolenie strzeleckie.		Tłumaczy zasady składania i rozkładania broni;		Potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem : broni ASG lub pneumatycznej.	Czynnie uczestniczy w służbach mundurowych, grupach paramilitarnych, wpływających na bezpieczeństwo państwa.

Tryb i warunki otrzymania oceny wyższej niż przewidywana:

Uczeń który ubiega się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa składa pisemny wniosek do nauczyciela przedmiotu, w następnym dniu roboczym po wystawieniu proponowanej oceny rocznej. O zasadności wniosku decyduje nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z Dyrektorem szkoły. Sprawdzian z wiedzy i umiejętności odbywa się w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu, nie później jednak niż dwa dni robocze przed wystawieniem oceny klasyfikacyjnej. Ostateczna ocena roczna klasyfikacyjna nie może być niższa od proponowanej oceny rocznej.